

Magazine **Proefdiervrij**

Nummer 1, April 2025

Anatomielessen
al 15 jaar
proefdiervrij!

**Hoe proefdiervrij
hersenonderzoek
patiënten verder helpt**

.....

**Geen debat meer over dierproeven:
maar de discussie is niet klaar**

.....

PROEFDIERVRIJ

Over PROEFDIERVRIJ

We werken elke dag aan een toekomst zonder proefdieren. Dat doen we natuurlijk niet alleen: we werken samen met wetenschappers, ondernemers en de overheid - allemaal mogelijk gemaakt met de financiële steun van bijna 45.000 donateurs en erflaters.

Steeds meer mensen beseffen dat we proefdieren kunnen vervangen door proefdiervrije onderzoeksmethoden. Door krachten te bundelen, kunnen we uiteindelijk alle innovatieve technieken ontwikkelen die we nodig hebben om het gebruik van proefdieren volledig af te schaffen. Zónder de wetenschap af te remmen. Daar zijn we nu nog niet: maar we zijn verder dan je denkt.

In dit magazine

Eén op de vier Nederlanders lijdt aan een hersenaandoening. Ondertussen lijden ieder jaar duizenden proefdieren in Nederland in hersenonderzoek. Op pagina 4 en 5 legt hersenonderzoeker Kerensa Broersen uit dat het ook anders kan. Op pagina 8 en 9 hebben we goed en slecht nieuws: het commissiedebat dierproeven heeft namelijk voor een mooie lijst aan politieke toezeggingen gezorgd, maar het voorheen jaarlijkse debat komt ook te vervallen. En in het vorige magazine vertelde Aram de Haas over het project waarmee hij onderzoekers helpt om over te stappen van foetaal kalfsserum op een diervrij alternatief. Ben je benieuwd hoeveel geld we opgehaald hebben voor pilotprojecten zoals dat van Aram? Blader dan snel naar pagina 10.

♻️ Geef jouw magazine door

Magazine uitgelezen? Gooi 'm dan niet bij het oud papier! Laat 'm in plaats daarvan achter in de wachtkamer van je huisarts, dierenarts of kapper, bij een bushalte of in de bibliotheek - dan geef je iemand anders ook de kans om te lezen over proefdiervrij onderzoek. Zo maken we samen meer mensen bekend met onze missie en gaan we bewust om met de grondstoffen die nodig zijn om dit magazine te drukken.

Colofon

Wij sturen het Proefdiervrij Magazine gratis toe aan al die trouwe donateurs die onze missie mogelijk maken.

Redactieadres

Stichting Proefdiervrij
T.a.v. Redactie
Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag
Tel. 070 - 306 24 68

KvK: 27183084
Rekeningnummer Triodos:
IBAN: NL30TRIO0254649718
BIC: TRIONL2U

info@proefdiervrij.nl
www.proefdiervrij.nl

Foto cover: Erik Karits
Vormgeving: How About Design
Copy: Jolanda de Jong
Drukwerk: Drukproef

DIT MAGAZINE IS GEDRUKT OP FSC PAPIER

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Antwoord achterzijde: Dierdonorcodici

Proefdiervrij én vrij van polarisatie

Het eerste magazine van dit jaar brengt mij in gedachten terug naar het begin van 2025. Ik bezocht de Nacht van de Lobbyist, een event waar lobbyisten, beleidsmakers, maatschappelijke organisaties en andere voorvechters van verandering kennis kunnen uitwisselen. Dit jaar stond de avond in het teken van compromissen sluiten. Want precies dat polderen dat we als Nederlanders in onze genen zouden hebben zitten, lijkt op dit moment vaak bedolven onder een dikke laag polarisatie.

Eenzijds doet het me pijn om te zien hoe polarisatie het debat steeds vaker overheerst. Anderzijds ben ik trots dat wij er als Proefdiervrij telkens weer in slagen onze missie na te jagen zonder ons te verliezen in wij-zij-denken. Wij zullen altijd zoeken naar de punten waarop we elkaar kunnen vinden en versterken. Want juist door met iedere stap die we zetten op zoek te gaan naar gedeelde belangen, zorgen we ervoor dat mensen met ons meelopen tot aan de finish: een proefdiervrije wereld.

Op 24 april, tijdens Wereldproefdierendag, organiseren we weer het Proefdiervrij Event. Dit jaar ligt de focus op bedrijven en we kijken ernaar uit om met hen in gesprek te gaan over gedeelde kansen. Want proefdiervrije innovatie is in het belang van proefdieren, maar óók in het belang van bedrijven. Proefdiervrije innovatie is namelijk niet alleen de manier om een einde te maken aan onnodig dierenleed, maar biedt ook de potentie om sneller en goedkoper tot betere onderzoeksresultaten te komen. Bij proefdiervrije innovatie kunnen het ethische en het commerciële belang bij uitstek hand in hand gaan.

Zo zoeken we elkaar op en komen we vooruit. Hoe ver we precies vooruit komen, dat gaan we later dit jaar voor het eerst meten. We werken namelijk hard aan een tool waarmee we kunnen bijhouden wat de verhouding is tussen proefdiervrij onderzoek aan de ene kant en dierproeven aan de andere kant. Oftewel: hoeveel stappen we al gezet hebben en hoeveel we er nog te gaan hebben.

In een wereld waarin tegenstellingen steeds vaker overheersen, blijven wij kiezen voor verbinding. Want alleen samen zetten we de stappen die écht nodig zijn. Van al die stappen houden we u graag op de hoogte.

Debby Weijers

Directeur Proefdiervrij

Inhoud

- 4** Hoe proefdiervrij hersenonderzoek patiënten écht verder helpt
- 6** Resusapen: te slim en sociaal om proefdier te zijn
- 8** Geen debat meer over dierproeven: maar de discussie is niet klaar
- 10** Bijna €50.000 voor kleine projecten met grote impact - en dit gaan we ermee doen!
- 11** 'Iedereen blij, behalve misschien de Belastingdienst'
- 11** Zes keer de benen uit het lijf voor proefdieren

Hoe proefdiervrij hersenonderzoek patiënten écht verder helpt

Eén op de vier Nederlanders lijdt aan een hersenaandoening. Ondertussen lijden ieder jaar duizenden proefdieren in Nederland in hersenonderzoek. Muizen en ratten worden bijvoorbeeld ziek gemaakt met genetische manipulatie en giftige stoffen zodat ze symptomen van Parkinson of MS gaan vertonen. Na het onderzoek worden ze gedood.

Maar hun leed kan dat van patiënten niet

wegnemen: de hersenen van mens en dier zijn te verschillend om met proefdieronderzoek tot oplossingen te komen. Rond Wereldproefdierendag laten we zien dat het ook anders kan. Onderzoekers werken namelijk hard aan proefdiervrije alternatieven die niet alleen beter zijn voor dieren, maar óók voor mensen.

Eén van die onderzoekers is Kerensa Broersen van de Universiteit Twente. Samen met haar team probeert ze te ontfalen hoe de hersenen en de darmen met elkaar

communiceren. 'Ze zitten ver uit elkaar, maar we weten dat ze heel actief met elkaar in contact staan,' vertelt Kerensa. 'Als iemand medicijnen inneemt of er verandert iets in de samenstelling van de micro-organismen in de darmen, dan zie je dat vaak in de hersenen. Andersom vind je ook aanwijzingen voor hersenaandoeningen in de darmen. Twintig jaar voordat mensen met parkinson gaan trillen of dingen vergeten, zien we bijvoorbeeld al dat de samenstelling van de bacteriën in hun darmen een beetje anders is dan die van mensen die op latere leeftijd geen parkinson ontwikkelen.'

Kamertjes inrichten voor darmen en hersenen

Om te onderzoeken hoe de hersenen en de darmen precies met elkaar in verbinding staan, gebruiken Kerensa en haar team een stukje plastic met daarin allemaal kamertjes. In die kamertjes zitten klompjes cellen van verschillende organen, die het team kweekt uit stamcellen. 'Die verschillende kamers kunnen we precies zo inrichten als de verschillende organen het graag hebben,' legt Kerensa uit. 'We bootsen de omgeving van hersenen en darmen zo realistisch mogelijk na, zodat we kunnen onderzoeken hoe ze met elkaar communiceren.'

Het langetermijngeheugen van een klompje cellen

Hoe het team de kamertjes en de gangetjes precies inricht, hangt af van de onderzoeksvraag. 'We maken niet het hele brein na, maar een stukje met een specifieke functie. En we denken goed na over hoe we die functie kunnen meten. Neem bijvoorbeeld het langetermijngeheugen: we kunnen natuurlijk niet onderzoeken hoeveel items op een boodschappenlijstje een klompje hersencellen kan onthouden. Maar we weten welke eiwitten hersenen met een goed langetermijngeheugen in overvloed hebben, en dat kunnen we natuurlijk wél meten.' Het team zorgt er ook voor dat het klompje cellen zo goed mogelijk overeenkomt met de hersenen van de doelgroep. 'Als we onderzoek doen naar oudere mensen, stellen we de cellen bijvoorbeeld bloot aan stoffen waarvan we weten dat ze de hersenen laten verouderen. Want in principe zijn alle mini-orgaantjes jong.'

Onmogelijk met proefdieren

Het onderzoek dat Kerensa en haar team doen, kun je niet doen met proefdieren. 'Wij doen onderzoek op moleculair niveau – nóg kleiner dan cellen. Ik kwam er al vroeg in mijn onderzoeksloopbaan achter dat de specifieke lichaamsfuncties waarin ik geïnteresseerd ben onvoldoende overeenkomen bij mensen en dieren. Zo spelen ontstekingsreacties een belangrijke rol bij veel hersenaandoeningen. Maar in de muizen die vaak gebruikt worden in hersenonderzoek, werken ontstekingsreacties door genetische verschillen anders dan bij mensen.'

Opschalen en overdragen

Voorlopig kunnen andere onderzoekers nog niet zelfstandig aan de slag met het model van Kerensa. 'Andere onderzoekers leveren dan bijvoorbeeld cellen, wij maken het model. Om het mogelijk te maken dat andere teams dit zelf kunnen doen, moeten we alles heel duidelijk en stap voor stap uitschrijven en opschalen. We zijn daar wel mee begonnen, maar er is ook nog werk te verzetten. Het is mijn diepe wens om dat in de toekomst verder op te pakken.'

Hoe sneller wetenschappers als Kerensa hun model kunnen opschalen, hoe sneller we echte doorbraken kunnen realiseren. Jouw steun voor proefdiervrij hersenonderzoek helpt onderzoekers om sneller vooruitgang te boeken en biedt hoop voor miljoenen patiënten en voor al die dieren die nu nog gedwongen worden om proefdier te zijn.

Kerensa met presentator Sebastiaan Labrie in een speciale aflevering van Briljante Breinen

Hersenziekten als epilepsie, MS en Parkinson veroorzaken veel leed en vragen om onderzoek dat patiënten écht verder helpt. Proefdiervrije onderzoeksmodellen zoals organoïden, hersenen-op-chips en het gebruik van menselijk hersenweefsel geven onderzoeksresultaten die meestal direct vertaalbaar zijn naar de patiënt. Rond Wereldproefdierendag laten we zien dat dierproeven niet meer van deze tijd zijn.

Resusapen: *te slim en sociaal om proefdier te zijn*

Resusapen, ook wel makaken, zijn de apen die op vakantie in Azië je pakje sap of zakje chips uit je rugtas komen vissen. Dankzij hun aanpassingsvermogen leven deze intelligente en sociale apen niet alleen in tropische bossen en op droge savannes, maar ook in door mensen aangelegde en bewoonde gebieden. Helaas brengen ze hun leven ook veel te vaak door in laboratoria over de hele wereld. Terwijl een kleine kennismaking met deze slimme dieren genoeg is om de conclusie te trekken dat ze niet thuishoren in een laboratorium.

Resusapen leggen verbanden en lossen problemen op

Resusapen kunnen complexe problemen oplossen en hebben een uitstekend geheugen. Patronen herkennen en verbanden leggen, is geen probleem voor deze slimme dieren. Ze gebruiken gereedschap, bijvoorbeeld stenen om te graven en noten open te breken. Bovendien herkennen ze zichzelf in de spiegel, een mate van zelfbewustzijn dat lang niet alle diersoorten hebben en dat we verder bijvoorbeeld zien bij mensen, mensapen, dolfinen, eksters en olifanten.

Resusapen geven hun kinderen levensvaardigheden mee

Resusapen leven in hechte groepen van tien tot honderd individuen waarin een dominant vrouwtje de leiding heeft. De sociale structuur is hiërarchisch en familiebanden zijn belangrijk voor resusapen. Moeders verzorgen hun jongen met veel aandacht en brengen hen de vaardigheden bij die ze nodig hebben om te overleven. Praktische vaardigheden als zwemmen, maar ook levensvaardigheden als het vertonen van sociaal gewenst gedrag en het opbrengen van discipline.

Resusapen delen hun eten en communiceren

Resusapen eten voornamelijk fruit, zaden en noten, maar ook bladeren en insecten. Net als hamsters hebben resusapen wangzakken waarin ze voedsel verzamelen zodat ze dit terug kunnen brengen naar de groep. Soms verstoppen ze voedsel of wassen ze het voordat ze het opeten. Binnen de groep delen resusapen hun voedselbronnen en waarschuwen ze elkaar voor gevaar. Communiceren doen ze met een mix van gezichtsuitdrukkingen, lichaamstaal, gebaren en verschillende soorten geluiden.

IN NEDERLAND WORDEN IEDER JAAR ZO'N 150 DIERPROEVEN GEDAAN MET APEN,

waaronder resusapen. Tijdens de coronapandemie in 2020 en 2021 nam het aantal proeven met resusapen zelfs tijdelijk toe, omdat resusapen - net als mensen - gevoelig zijn voor virussen.

Resusapen zijn dan ook nauw verwant aan mensen: we delen 93 procent van ons DNA en volgens de evolutietheorie stammen we van dezelfde soort af. Ironisch genoeg maakt dit resusapen geliefd in medisch onderzoek, terwijl het juist reden zou moeten zijn om op te komen voor hun welzijn.

Geen debat meer over dierproeven: maar de discussie is niet klaar

Op 29 januari deed de staatssecretaris tijdens het commissiedebat Dierproeven mooie toezeggingen aan de Tweede Kamer. Goed nieuws! Maar met een bittere nasmaak: het jaarlijkse debat over proefdieren en proefdiervrije innovatie komt namelijk te vervallen. En dat terwijl dit debat keer op keer onmisbaar blijkt te zijn voor vooruitgang.

HIER KUNNEN WE DE STAATSSECRETARIS AAN HOUDEN

- ✓ Dierproeven zijn niet langer de gouden standaard. Er komt meer aandacht voor de nadelen van dierproeven en ieder onderzoek moet zoeken naar het beste model, niet naar het model dat 'het meeste lijkt op een dierproef'.
- ✓ Voor de zomer krijgen we inzicht in welke dierproeven nog steeds plaatsvinden, ondanks het feit dat er goedgekeurde proefdiervrije alternatieven voor zijn.
- ✓ Onderzoek naar apenproeven. Een onafhankelijke commissie komt met een rapport over afbouw mogelijkheden.
- ✓ Het ministerie maakt voor de zomer van 2025 inzichtelijk hoeveel geld er op dit moment specifiek vrijgemaakt is voor proefdiervrije innovatie.
- ✓ ZonMW gaat proefdiervrije onderzoekers helpen bij het vinden van financiering.
- ✓ De staatssecretaris wil dat onderzoekers voortaan beter vastleggen en delen hoe dierproeven precies zijn uitgevoerd en wat de resultaten waren. Dit voorkomt onnodige herhaling van dierproeven en zorgt voor meer openheid over de effectiviteit.
- ✓ De overheid gaat kijken hoe ze burgers beter kan informeren over de transitie naar proefdiervrije innovaties.

Tijdens het debat spraken PvdD en Groenlinks-PvdA zich fel uit voor een versnelde afbouw van dierproeven. PVV riep zelfs op tot onmiddellijke sluiting van het BPRC en het stoppen van proeven met wilde dieren. Staatssecretaris Rummenie hield vol dat dierproeven noodzakelijk zijn voor de veiligheid van mens en milieu, maar deed uiteindelijk toch mooie toezeggingen.

Waren dit de laatste toezeggingen?

Het feit dat dit debat nodig was om deze toezeggingen af te dwingen, bewijst dat drie uurtjes per jaar geen overbodige luxe zijn. Dierproeven horen niet weggestopt te worden in een algemeen debat over dierenwelzijn. Proefdiervrije innovatie is een kwestie van dierlijk én menselijk welzijn. Door het debat te schrappen, dreigt de politieke aandacht af te nemen – en dat is een gevaarlijke ontwikkeling.

'Uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde: een wetenschap die patiënten helpt en waarin we het maximale uit onderzoek halen. Het verschil zit niet in het doel, maar in hoe we dat doel willen bereiken.'

Anne Burgers, MSc Animal Sciences & Adviseur
Wetenschap en Innovatie bij Proefdiervrij

Nieuwe inzichten over dieren moeten meegenomen worden

Het Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) benadrukt dat wetenschappers steeds meer bewijs vinden voor het feit dat dieren niet alleen lijden, maar ook communiceren en handelen met een bedoeling.

Deze nieuwe wetenschappelijke inzichten vragen volgens het NCad om een serieuze afweging of we dierproeven ethisch nog wel kunnen rechtvaardigen. Zouden dieren niet - net als mensen - sociaal en natuurlijk gedrag moeten kunnen vertonen en keuzes voor hun eigen welzijn moeten kunnen maken?

Kritiek: 'wel realistisch blijven'

Toch roepen andere wetenschappers op 11 december in het NRC op om 'realistisch' te blijven: ze vrezen dat een versnelde afbouw van dierproeven innovatie in de

gezondheidszorg schaadt. Er lijkt sprake te zijn van een tegenstelling, maar dat is een misvatting: het NCad roept natuurlijk helemaal niet op tot het 'overhaast afbouwen van dierproeven' - en wij ook niet. Wetenschappelijke vooruitgang betekent niet vasthouden aan dierproeven, maar juist investeren in betere, mensgerichte alternatieven.

Proefdiervrije innovatie helpt de wetenschap vooruit

We delen de visie van deze wetenschappers dat wetenschap niet stil mag komen te staan en pleiten juist daarom voor proefdiervrije innovatie. Negen van de tien medicijnen die op dieren werken, falen bij mensen. Als we vooruit willen, is vasthouden aan dierproeven geen kwestie van 'realistisch blijven' maar van 'stug vasthouden aan wat we kennen'. We moeten af van de misvatting dat proefdiervrije innovatie een issue is die je kunt wegstoppen in een algemeen debat over dierenwelzijn.

JOUW POLITIEKE STEM DOET ERTOE

Dit debat heeft laten zien dat onze stem telt. In aanloop naar het commissiedebat tekenden **23.000 mensen** onze brief aan de overheid waarin we onder andere meer aandacht vroegen voor het versnellen van de goedkeuring voor proefdiervrije alternatieven en open kennisdeling binnen de wetenschap. Alle punten uit onze brief zijn besproken in het commissiedebat, met prachtige toezeggingen als resultaat.

Nu het commissiedebat Dierproeven verdwijnt, is het **nóg belangrijker** dat we van ons laten horen.

Wil je op de hoogte blijven en helpen om proefdiervrije innovatie op de politieke agenda te houden? Meld je aan voor onze nieuwsbrief en blijf op de hoogte van onze petities.

www.proefdiervrij.nl/meld-je-aan-voor-de-nieuwsbrief

Bijna €50.000 voor kleine projecten met grote impact - en dit gaan we ermee doen!

Dankzij jullie steun kunnen we méér proefdiervrije pilotprojecten gaan financieren. In het vorige magazine vertelden we over pilots: 'kleine' projecten, waarin vooruitstrevende onderzoekers iets uitproberen wat nog helemaal nieuw is. Grote instellingen geven zelden geld voor pilots, omdat de resultaten onzeker zijn. Maar die kleine eerste - en dus onzekere - stappen zijn natuurlijk wél nodig om tot grote doorbraken te komen. Daarom vroegen we jullie om ons te helpen meer pilotprojecten te ondersteunen, een oproep waar jullie massaal gehoor aan gaven: met de €49.608 die jullie doneerden, kunnen we tien pilots ondersteunen.

Een pilot om langdurig financiering te krijgen

Een mooi voorbeeld is het pilotproject van Aram de Haas. Aram hoopt met zijn project financiering los te maken voor een langdurig fonds waarmee hij het wetenschappers makkelijk maakt om over te stappen op onderzoek dat niet alleen proefdiervrij, maar helemaal diervrij is. Zelfs proefdiervrij onderzoek is namelijk niet altijd vrij van dierlijke materialen. Om menselijke cellen te laten groeien, wordt bijvoorbeeld foetaal kalfsserum (FCS) gebruikt. Dit 'onderzoeksmateriaal' wordt ieder jaar zonder verdoving gewonnen uit naar schatting twee miljoen foetussen van koeien die in het slachthuis zwanger blijken te zijn.

Diervrij werken: de drempel verlagen voor wetenschappers

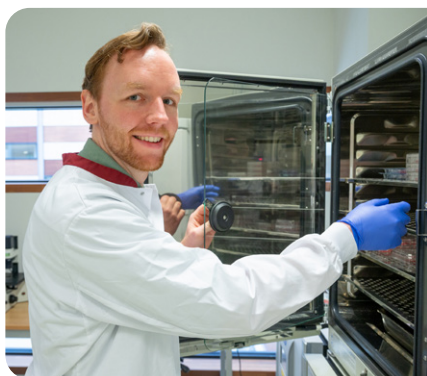
Onderzoekers die willen overstappen naar diervrij, moeten eerst testen of bestaande diervrije onderzoeksmaterialen

werken voor hun onderzoek. Dat kost tijd en geld. Wetenschappers die onder druk staan om hun onderzoek af te ronden, kunnen dat niet altijd opbrengen. Aram maakt de overstap mogelijk door passende alternatieven voor hen te zoeken, Proefdiervrij financiert de aanschaf van deze alternatieven.

Van twee pilots naar tien

Zo helpen we pioniers die een goed idee hebben om dit in de praktijk te testen, zodat ze daarna kunnen opschalen. Voorheen konden we twee van dit soort pilots per jaar financieren, maar met jullie steun hebben we nu voldoende om tien pioniers met grootse ideeën te helpen de eerste vitale stappen te zetten in de richting van wereldveranderend onderzoek. Dit is hoe verandering begint – en daar hebben jullie aan bijgedragen.

Dankjewel!

'We hebben 70 onderzoekers weten te enthousiasmeren om een diervrij alternatief uit te proberen. Een deel van hen hebben we ook al gekoppeld aan een passend alternatief voor FSC. Dankzij de financiële steun van Proefdiervrij kunnen we de materialen die zij nodig hebben dit voorjaar nog gaan inkopen én testen.'

Aram de Haas, Amsterdam UMC

'Iedereen blij, behalve misschien de Belastingdienst'

Donaties van minimaal €75 die je voor minimaal vijf jaar vastlegt in een schenkingsovereenkomst, mag je van je belastbaar inkomen aftrekken. Zo kun je met een schenkingsovereenkomst meer bijdragen aan proefdiervrij onderzoek, zonder dat je daadwerkelijk meer betaalt. Via de belastingaftrek geeft de Belastingdienst in feite een deel van je gift terug.

Op proefdiervrij.nl/schenken vind je meer informatie over periodiek schenken én kun je de schenkingsovereenkomst invullen. Heb je vragen? Relatiemanager Els Jonkers staat je graag te woord via **070 306 24 68** of jonkers@proefdiervrij.nl.

Rob koos voor een schenkingsovereenkomst:

'Door de schenkingsovereenkomst is mijn steun structureel en bovendien voordeliger geworden. Natuurlijk was dit niet de beweegreden, maar mijn donatie is zo wel verhoogd. Zo is iedereen blij, behalve misschien de Belastingdienst.'

Rob Groenhout, structureel schenker

Kom in actie

Zes keer de benen uit het lijf voor proefdieren

'Onderzoek op proefdieren gaat maar door, daarom ik ook!' Dat zei Sonja Tepper toen we haar in 2022 vroegen waar ze toch de energie vandaan haalde om voor de vierde keer de Nijmeegse Vierdaagse te lopen voor de proefdieren. In 2023 volgde de vijfde keer, in 2024 bleven haar wandelschoenen helaas in de kast vanwege een blessure. Maar het is een feit: dit jaar is Sonja er 'gewoon' weer bij.

Omdat Sonja in de zorg werkt, ziet ze veel mensen lijden aan aandoeningen waar nog geen geneesmiddel voor is. Ze weet dus als geen ander hoe belangrijk het ontwikkelen van nieuwe medicijnen en behandelingen is, maar ze vindt ook dat dieren daar niet de dupe van mogen worden.

'Als je van dieren houdt, is het verschrikkelijk om te weten wat hen allemaal aangedaan wordt. Het zijn geen gebruiksvoorwerpen, maar levende wezens die pijn, angst en verdriet voelen.'

Sonja Tepper

Iemand die voor de zesde keer de benen uit het lijf loopt voor proefdieren, verdient natuurlijk alle steun.

Steun Sonja's Vierdaagse via haar actiepagina en draag bij aan proefdiervrij onderzoek!

<https://ikkievooreenanderdoel.devierdaagsesponsorloop.nl/fundraisers/sonja-tepper>

IN 2024 BESPAARDEN
WE MAAR LIEFST 250
HONDEN EN KATTEN EEN
LOT ALS PROEFDIER

15 JAAR EEN PROEFDIERVRIJ ALTERNATIEF VOOR ANATOMISCH ONDERWIJS

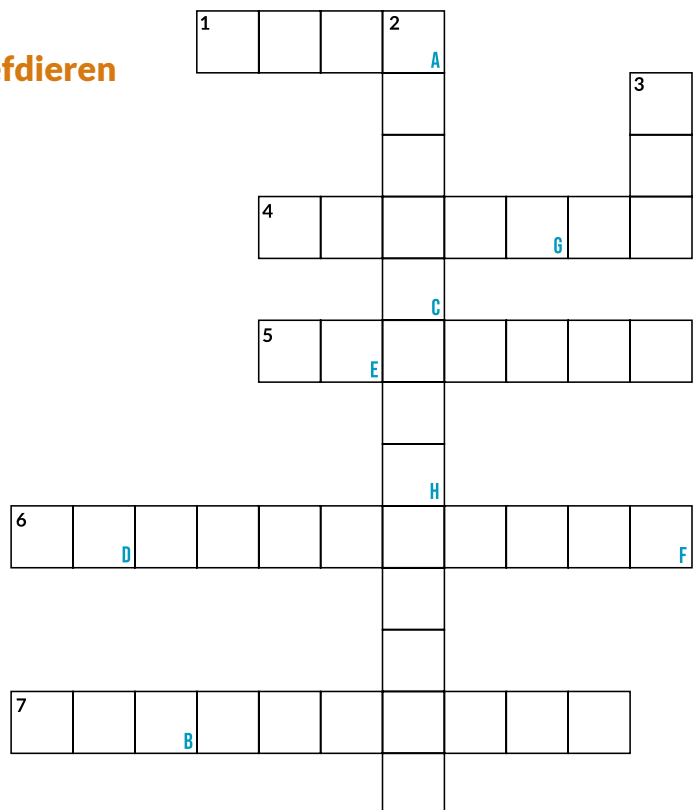
Om een goede dierenarts te worden, moeten studenten echte dierenlichamen bestuderen. Voordat we 15 jaar geleden een supergoed alternatief introduceerden, werden speciaal voor het anatomisch onderwijs dan ook proefdieren gefokt en gedood.

Wij zijn enorm trots dat we het samen met de Universiteit Utrecht en dierenklinieken door heel Nederland voor elkaar gekregen hebben dat anatomisch onderwijs in de opleiding diergeneeskunde inmiddels helemaal proefdiervrij is.

Wat de naam is van dit bijzonder proefdier-reddende programma?
Doe de puzzel om erachter te komen.

Zoek het alternatief voor proefdieren in anatomisch onderwijs

1. Kwispelt en houdt van een wandeling
2. Hier ga je met een ziek dier naartoe
3. Spint en houdt van dozen
4. Locatie van meewerkende Universiteit
5. Geven zonder iets terug te verwachten
6. Dieren in wetenschappelijke tests
7. Ander woord voor gezelschapsdieren

A B C D A E F E D G E A B G B H

Je vindt de oplossing op pagina 2 van dit magazine, onderaan het colofon.